

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

П'ЯТНИЦЯ

6

БЕРЕЗНЯ
1953 року
№ 7 (373)

Ціна 10 коп.

5 березня о 9 год. 50 хв. вечора після тяжкої хвороби вмер Голова Ради Міністрів Союзу РСР і Секретар Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу Йосиф Віссаріонович СТАЛІН.

Безсмертне ім'я СТАЛІНА завжди буде жити в серцях радянського народу і всього прогресивного людства.

Від Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу, Ради Міністрів Союзу РСР і Президії Верховної Ради СРСР до всіх членів партії, до всіх трудящих Радянського Союзу

ДОРОГІ ТОВАРИШІ І ДРУЗИ!

Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу, Рада Міністрів СРСР і Президія Верховної Ради СРСР з почуттям великої скорботи сповіщають партію і всіх трудящих Радянського Союзу, що 5 березня о 9 год. 50 хвилин вечора після тяжкої хвороби вмер Голова Ради Міністрів Союзу РСР і Секретар Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу Йосиф Віссаріонович СТАЛІН.

Перестало битися серце соратника і геніального продовжувача справи Леніна, мудрого вождя і вчителя Комуністичної партії і радянського народу — Йосифа Віссаріоновича СТАЛІНА.

Ім'я СТАЛІНА — безмірно дороге для нашої партії, для радянського народу, для трудящих усього світу. Разом з Леніним товариш СТАЛІН створив могутню партію комуністів, виховав і загартував її; разом з Леніним товариш СТАЛІН був натхненником і вождем Великої Жовтневої соціалістичної революції, засновником першої в світі соціалістичної держави. Продовжуючи безсмертну справу Леніна, товариш СТАЛІН привів радянський народ до всесвітньоісторичної перемоги соціалізму в нашій країні. Товариш СТАЛІН привів нашу країну до перемоги над фашизмом у другій світовій війні, що докорінно змінило всю міжнародну обстановку. Товариш СТАЛІН озброїв партію і весь народ великою і ясною програмою будівництва комунізму в СРСР.

Смерть товариша СТАЛІНА, який віддав все своє життя беззавітному служінню великій справі комунізму, є найтяжчою втратою для партії, трудящих Радянської країни і всього світу.

Звістка про кончину товариша СТАЛІНА глибоким болем відзвітується в серцях робітників, колгоспників, інтелігентів і всіх трудящих нашої Батьківщини, в серцях воїнів нашої доблесної Армії і Військово-Морського Флоту, в серцях мільйонів трудящих в усіх країнах світу.

В ці скорботні дні всі народи нашої країни ще тісніше згуртовуються у великій братерській сім'ї під випробуванням керівництвом Комуністичної партії, створеної і вихованої Леніним і Сталіним.

Радянський народ сповнений безроздільного довіря і прийнятий гарячою любов'ю до своєї рідної Комуністичної партії, бо він знає, що найвищим законом усієї діяльності партії є служіння інтересам народу.

Робітники, колгоспники, радянські інтелігенти, всі трудящі нашої країни неухильно

слідують політиці, яка вироблена нашою партією, відповідає життєвим інтересам трудящих, спрямована на подальше посилення могутності нашої соціалістичної Батьківщини. Правильність цієї політики Комуністичної партії перевірена десятиріччями боротьби, вона привела трудящих Радянської країни до історичних перемог соціалізму. Запалювані цією політикою народи Радянського Союзу під керівництвом партії впевнено йдуть вперед до нових успіхів комуністичного будівництва в нашій країні.

Трудящі нашої країни знають, що подальше поліпшення матеріального добробуту всіх верств населення — робітників, колгоспників, інтелігентів, максимальне задоволення постійно зростаючих матеріальних і культурних потреб усього суспільства завжди було і є предметом особливого піклування Комуністичної партії і Радянського Уряду.

Радянський народ знає, що обороноздатність і могутність Радянської держави зростають і міцніють, що партія всемірно зміцнює Радянську Армію, Військово-Морський Флот і органи розвідки з тим, щоб постійно підвищувати нашу готовність до нищівної відсічі будь-якому агресорові.

Зовнішньою політикою Комуністичної партії і Уряду Радянського Союзу була і є непохитна політика збереження і зміцнення миру, боротьби проти підготовки і розв'язування нової війни, політика міжнародного співробітництва і розвитку ділових зв'язків з усіма країнами.

Народи Радянського Союзу, вірні прапоромі пролетарського інтернаціоналізму, зміцнюють і розвивають братерську дружбу з великим китайським народом, з трудящими всіх країн народної демократії, дружні зв'язки з трудящими капіталістичних і колоніальних країн, які борються за справу миру, демократії і соціалізму.

Дорогі товариші і друзі!

Великою спрямовуючою, керівною силою радянського народу в боротьбі за побудову комунізму є наша Комуністична партія. Сталева єдність і монолітна згуртованість рядів партії — головна умова її сили і могутності. Наше завдання — як зіницю ока берегти єдність партії, виховувати комуністів як активних політичних бійців за проведення в життя політики і рішень партії, ще більше зміцнювати зв'язки партії з усіма трудящими, з робітниками, колгоспниками, інтелігенцією, бо в цьому нерозривному зв'язку з народом — сила і непереможність нашої партії.

Партія бачить одно із своїх найважливіших завдань в тому, щоб виховувати комуністів і

всіх трудящих в дусі високої політичної пильності, в дусі непримиренності і твердості в боротьбі з внутрішніми і зовнішніми ворогами.

Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу, Рада Міністрів Союзу РСР і Президія Верховної Ради СРСР, звертаючись у ці скорботні дні до партії і народу, висловлюють тверду певність в тому, що партія і всі трудящі нашої Батьківщини ще тісніше згуртуються навколо Центрального Комітету і Радянського Уряду, мобілізують всі свої сили і творчу енергію на велику справу побудови комунізму в нашій країні.

Безсмертне ім'я СТАЛІНА завжди буде жити в серцях радянського народу і всього прогресивного людства.

Хай живе велике, всеперемагаюче вчення Маркса — Енгельса — Леніна — Сталіна!

Хай живе наша могутня соціалістична Батьківщина!

Хай живе наш героїчний радянський народ!

Хай живе велика Комуністична партія Радянського Союзу!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

РАДА МІНІСТРІВ СОЮЗУ РСР

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ
СОЮЗУ РСР

5 березня 1953 року.

БЮЛЕТЕНЬ

про стан здоров'я Й. В. Сталіна

на 2 годину 5-го березня 1953 р.

Протягом доби, що минула, стан здоров'я Й. В. Сталіна лишається тяжким.

Крововилив у мозок, в його ліву півкулю, який розвинувся в ніч на друге березня на ґрунті гіпертонічної хвороби і атеросклерозу, привів, поряд з правостороннім паралічем кінцівок і втратою притомності, до ураження стовбурової частини мозку з розладом найважливіших функцій—дихання і кровообігу.

Протягом ночі на 4-те березня порушення дихання і кровообігу тривали. Найбільші зміни спостерігалися з боку дихальної функції: частішали явища періодичного (т. зв. Чейн-Стоксового) дихання. У зв'язку з цим погіршився стан кровообігу і збільшився ступінь кисневої недостатності. Систематичне введення кисню, а також медикаментозних засобів, які регулюють дихання і серцево-судинну діяльність, поступово трохи поліпшило стан і вранці 4-го березня ступінь дихальної недостатності дещо зменшився.

В дальшому, протягом дня четвертого березня, знову відновились тяжкі розлади дихання. Частота дихання—36 на хвилину.

Кров'яний тиск продовжував залишатися на високому рівні (210 мак-

симальний і 110 мінімальний) при пульсі в 108—116 ударів на хвилину, неправильному (миготлива аритмія). Серце збільшене помірно.

Істотних змін у легенях, а також з боку органів черевної порожнини за добу, що минула, не встановлено. В сечі виявлений білок і червоні кров'яні тілця, при нормальній питомій вазі. При дослідженні крові відмічене збільшення кількості білих кров'яних тілець (до 17 тисяч). Температура вранці і вдень була підвищеною до 38,6°.

Лікувальні заходи протягом 4-го березня проводились у вигляді вдихання кисню, введення камфорних препаратів, кофеїну, строфантину і глюкози. Було повторно проведено кроводобуття за допомогою п'явок. У зв'язку з підвищеною температурою і високим лейкоцитозом посилено пеніцилінотерапію (яка проводилась у профілактичних цілях з початку хвороби).

На ніч на п'яте березня стан здоров'я Й. В. Сталіна продовжує лишатися тяжким. Хворий перебуває в сопорозному (глибокому непритомному) стані. Нервова регуляція дихання, а також діяльність серця лишаються різко порушеними.

Міністр охорони здоров'я СРСР А. Ф. ТРЕТЬЯКОВ
Начальник Ліксанупру Кремля І. І. КУПЕРІН
Головний терапевт Міністерства охорони здоров'я СРСР
професор П. Є. ЛУКОМСЬКИЙ
Дійсний член Академії медичних наук професор М. В. КОНОВАЛОВ
Дійсний член Академії медичних наук професор О. Л. М'ЯСНИКОВ
Дійсний член Академії медичних наук професор Є. М. ТАРЕЄВ
Член-кореспондент Академії медичних наук професор
І. М. ФІЛІМОНОВ
Професор І. С. ГЛАЗУНОВ
Професор Р. А. ТКАЧОВ
Доцент В. І. ІВАНОВ-НЕЗНАМОВ

БЮЛЕТЕНЬ

про стан здоров'я Й. В. Сталіна

на 16 годину 5-го березня 1953 р.

Протягом ночі і першої половини дня 5-го березня стан здоров'я Й. В. Сталіна погіршився. До попередніх розладів найважливіших функцій головного мозку приєдналися гострі порушення з боку серцево-судинної системи. Вранці п'ятого березня спостерігалися протягом трьох годин явища тяжкої дихальної недостатності, які з трудом піддавались відповідній терапії. О 8 годині ранку розвинулись явища гострої серцево-судинної недостатності (колапс); кров'яний тиск знизився, пульс частішав, збільшилась блідість. Під впливом екстрених лікувальних заходів ці явища були усунуті. Знята об 11 годині ранку електрокардіограма показала гострі порушення кровообігу у вінцевих арте-

ріях серця з вогнищевими змінами в задній стінці серця (електрокардіограма, знята 2-го березня, цих змін не встановлювала). Об 11 годині 30 хвилин вдруге настав тяжкий колапс, який був з трудом ліквідований відповідними лікувальними заходами. В дальшому серцево-судинні порушення дещо зменшились, хоч загальний стан продовжував лишатися надзвичайно тяжким.

На 16 годину кров'яний тиск: максимальний 160, мінімальний—100; пульс 120 на хвилину, аритмічний, дихання 36 на хвилину, температура 37,6; лейкоцитоз 21 тисяча.

Лікування зараз спрямовується головним чином на боротьбу з порушеннями дихання і кровообігу, зокрема коронарного.

Міністр охорони здоров'я СРСР А. Ф. ТРЕТЬЯКОВ

Начальник Ліксанупру Кремля І. І. КУПЕРІН

Головний терапевт Міністерства охорони здоров'я СРСР
професор П. Є. ЛУКОМСЬКИЙ

Дійсний член Академії медичних наук професор М. В. КОНОВАЛОВ

Дійсний член Академії медичних наук професор О. Л. М'ЯСНИКОВ

Дійсний член Академії медичних наук професор Є. М. ТАРЕЄВ

Член-кореспондент Академії медичних наук професор
І. М. ФІЛІМОНОВ

Професор І. С. ГЛАЗУНОВ

Професор Р. А. ТКАЧОВ

Доцент В. І. ІВАНОВ-НЕЗНАМОВ

МЕДИЧНИЙ ВИСНОВОК

про хворобу і смерть Й. В. Сталіна

В ніч на друге березня у Й. В. Сталіна стався крововилив у мозок (в його ліву півкулю) на ґрунті гіпертонічної хвороби і атеросклерозу. В результаті цього настали параліч правої половини тіла і стійка втрата притомності. В перший же день хвороби були виявлені ознаки розладу дихання внаслідок порушення функції нервових центрів. Ці порушення день у день нарастали; вони мали характер т. зв. періодичного дихання з тривалими паузами (дихання Чейн-Стокса). В ніч на третє березня порушення дихання стали набирати часами загрозливого характеру. З самого початку хвороби були виявлені також

значні зміни з боку серцево-судинної системи, а саме, високий кров'яний тиск, частішання і порушення ритму пульсу (миготлива аритмія) і розширення серця. В зв'язку з прогресуючими розладами дихання і кровообігу вже з третього березня появились ознаки кисневої недостатності. З першого дня хвороби підвищилась температура і став відмічатися високий лейкоцитоз, що могло вказувати на розвиток запальних вогнищ у легенях.

В останній день хвороби, при різкому погіршенні загального стану, почали наставати повторні приступи тяжкої гострої серцево-судинної недостатності (колапс). Електрокар-

діографічне дослідження дозволило встановити гостре порушення кровообігу у вінцевих судинах серця з утворенням вогнищевих уражень серцевого м'яза.

В другу половину дня п'ятого березня стан хворого почав особливо швидко погіршуватися: дихання ста-

ло поверхневим і різко прискореним, частота пульсу досягла 140—150 ударів на хвилину, наповнення пульсу впало.

О 21 годині 50 хвилин, при явищах наростаючої серцево-судинної і дихальної недостатності, Й. В. Сталін вмер.

Міністр охорони здоров'я СРСР А. Ф. ТРЕТЬЯКОВ

Начальник Ліксанупру Кремля І. І. КУПЕРІН

Головний терапевт Міністерства охорони здоров'я СРСР

професор П. Є. ЛУКОМСЬКИЙ

Дійсний член Академії медичних наук професор М. В. КОНОВАЛОВ

Дійсний член Академії медичних наук професор О. Л. М'ЯСНИКОВ

Дійсний член Академії медичних наук професор Є. М. ТАРЕЄВ

Член-кореспондент Академії медичних наук професор І. М. ФІЛІМОНОВ

Професор І. С. ГЛАЗУНОВ

Професор Р. А. ТКАЧОВ

Доцент В. І. ІВАНОВ-НЕЗНАМОВ

Про утворення Комісії по організації похорону Голови Ради Міністрів Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу Йосифа Віссаріоновича Сталіна

Рада Міністрів Союзу РСР і Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу постановили:

Утворити Комісію по організації похорону Голови Ради Міністрів Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Секретаря Цент-

рального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу Генераліссимуса Йосифа Віссаріоновича Сталіна в складі тт. Хрушова М. С. (Голова), Кагановича Л. М., Шверника М. М., Василевського О. М., Пегова М. М., Артем'єва П. А., Яснова М. О.

ВІД КОМІСІЇ ПО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОХОРОНУ ГОЛОВИ РАДИ МІНІСТРІВ СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК І СЕКРЕТАРЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

ЙОСИФА ВІССАРІОНОВИЧА СТАЛІНА

Труна з тілом Йосифа Віссаріоновича Сталіна буде встановлена в Колонному залі Будинку Спілок.

Про час доступу в Колонний зал Будинку Спілок буде повідомлено окремо.